

Ethiek plaagdier in middelpunt van belangstelling

Het is verbazingwekkend om van dichtbij mee te maken hoe een media-hype verloopt. Eind september/begin oktober zat ik er middenin. Er was een wetenschappelijk artikel van twee collega-wetenschappers en mij uitgekomen over de bestrijding van ratten en muizen en de ethische problemen die dat met zich meebrengt. In dat artikel gaven wij de tegenstelling aan tussen hoe

wordt omgegaan met proefdieren en met plaagdieren. Bij proefdieren is het zo dat ze met veel zorg moeten worden omringd: daar is veel wettelijk over bepaald. Bij plaagdieren is dat anders, in principe kan iedereen bij de drogist rodenticiden kopen en toepassen, zonder dat daarvoor enige kennis nodig is. En dat terwijl rodenticiden toch langdurig lijden kunnen veroorzaken, gemiddeld duurt het een dag of 7 voor de knagertjes doodgaan. En dat zijn pijnlijke dagen. De conclusie van het artikel is dan ook dat die tegenstelling tussen plaagdieren en proefdieren opmerkelijk is, en dat als mensen consistent zouden zijn in hun gedrag, ook bij plaagdieren de snelste dodingsmethode zouden moeten gebruiken (bijvoorbeeld de ouderwetse klapval). Daarnaast is preventie onontbeerlijk. Op donderdag stuurde de universiteit een persbericht uit over het verschijnen van het artikel. Vrijdag werd ik gebeld door omroep Llink of ik op zondag op Radio 1 in hun programma Atlas een interview wilde geven. Eveneens op die zondag stond het bericht in de Telegraaf. Toen ik maandag op kantoor kwam, dacht ik dat de aandacht over was en die week gewoon aan de slag kon. Echter, op dinsdag stond het bericht plotseling op de website van het ANP (Algemeen Nederlands Persbureau). En toen werd het pas echt druk: van alle kanten werd ik gebeld om interviews te geven: kranten, radio, (internet-)televisie.

Marianne Thieme van de Partij voor de Dieren stelde kamer-vragen over de zaak aan de minister van Landbouw, Natuur & Voedselkwaliteit. Pas na 2 weken verstomde die aandacht weer. Het meest bizarre verzoek kwam van een journalist van RTL televisie. Hem leek het leuk om op TV verschillende muizenvallen uit te testen, hij had nog wel ergens wat witte muizen die we daarvoor konden gebruiken. Aan mij zou de eer zijn om bij deze vertoning commentaar te leveren wat het meest diervriendelijk was. Zoals u zult begrijpen heb ik vriendelijk voor deze eer bedankt. Ik had geen enkele behoefte om daaraan mee te werken. Toch heeft al die media-aandacht wel iets opgeleverd. Het grote publiek weet nu dat rodenticiden welzijnsonvriendelijk zijn en ik heb van een aantal mensen in mijn omgeving gehoord dat ze er zo nog nooit tegenaan gekeken hadden. Dat plaagdieren soms gedood moeten worden is duidelijk, maar waarom niet hiervoor de meest welzijns-vriendelijke methode gebruiken? En natuurlijk, ook vanuit het oogpunt van welzijn is het voorkomen van plagen belangrijker is dan genezen. Dat is dan ook een van de kerngedachten die bestrijdingstechnici volgens mij moeten uitdragen.

Meer informatie is te vinden op de website: www.plaagdier.nl.

Het wetenschappelijk artikel is:

B.G. Meerburg, F.W.A. Brom and A. Kijlstra. 2008. The Ethics of Rodent Control. Pest Management Science, 64 (12): 1205-1211.